

Bruggen in Groningen en veengeest Drenthe berijmd

Bijna gelijktijdig dwarrel-den twee gedichten op het bureau. Allebei belichten ze een veenkoloniaal onderwerp. Dieneke Smink uit Uffelte is een geboren Groningse. Zij liet zich inspireren door de namen van klap- en draaibruggen in haar geboorteprovincie. De Valthermonder Jakob Westendorp bleef met zijn dichtregels in Drenthe. Hij zette het verhaal van een goede veengeest op rijm.

Dieneke Smink heeft in Uffelte een eigen theatertje: An't Voet'n ende. Ze leest er haar eigen verhalen voor in combinatie met optredens van musici. 'Ik mag zo graag langs de Groninger kanalen rijden met hun klap en draaibruggen, ze dragen zulke poëtische namen', schrijft Dieneke Smink. Ze las in de krant een artikel met de kop: 'Inwoners van Veenkoloniën balen van negatieve buitenstaanders'. Dieneke Smink kan zich dat voorstellen en stuurde daarom haar gedicht. Ze draagt het regelmatig voor in haar theater. Het gaat zo:

*Daar is de doorsmeerdraai en de Zijkantstap,
de samenwerkingsdraai en de Eendrachtsklap,
de Koloniedraai en de draai van Til,
bij de Ommelanderbrug houd ik zeker stil.
Ik laat ze rollen die namen door mijn mond,
ze horen onverbreek'lijk bij d'Oldambstergrond.
het zien van die bruggen is louter plezier.*

*Ik kick op de Groningse Badde van Giek
de Schooldraai, de Tipdraai zo fotogeniek.*

Dieneke Smink in haar theatertje in Uffelte

© NVHN/WOLTER KOBUS

*Een genot die schepen met blauw-
witte boeien,
speenkruid, laat waterkant helder-
geel gloeien.
De statige huizen van Groninger
boeren,
soms koolzaad, soms tarwe, dat
kan mij ontroeren.
En dan al die 'Pekels', oud- nieuw-
lutje- en boven-
da's nou mijn Groningen, niet te ge-
loven!*

Valthermond bestaat in 2003 anderhalve eeuw. De voorbereidingen op de viering van dat jubileum zijn al enige tijd geleden in gang gezet. Voor de festiviteiten is uiteraard geld nodig. Dat wordt op verschillende manieren bij elkaar gebracht. Een van de activiteiten op dat gebied is gekoppeld aan de plaggenhut die onlangs aan door de Vereniging Dorpsbelangen aan het Zuiderdiep werd gebouwd. De hut moet als blikvanger functioneren voor een kraampje met

tweedehands boeken. De opbrengst van de verkopen gaat naar de organisatie van het jubileumfeest. De plaggenhut werd met een ludiek persbericht ingewijd: 'Enkele buurtbewoners hebben s'morgens al verschillende keren witte wieven bij de plaggenhut gesignaleerd'(..) 'En elke keer als een van de bewoners een andere in de buurt wil waarschuwen, zijn ze weer getrokken zonder een spoor achter te laten. Een van de buurtbewoners heeft al gezien dat de goede veengeest ze steeds weerhoudt bezit te nemen van de plaggenhut.'

Voor alle duidelijkheid: in Valthermond staat een beeld van die veengeest. Het herinnert aan de goedaardige veengeest, die door het veen zweefde en goede werken deed, zoals het genezen van een doodziek meisje. Valtherelia zou - zo wil het volksverhaal - haar naam zijn geweest.

NVHN 13-6-01